



ISKM12

# Organizace znalostí

27. 10. 2023: Metadata a metadatové formáty I.

FF MU, podzim 2023

Mgr. Josef Schwarz

[126172@mail.muni.cz](mailto:126172@mail.muni.cz)



**Teoretická část**



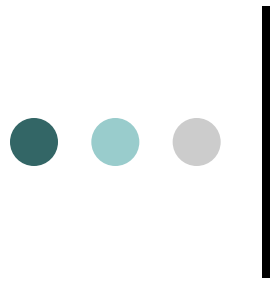
# Co jsou metadata

- „Osmipísmenné slovo!“ ;-)
- Data o datech
- Strukturovaná a kódovaná data popisující charakteristiky informačního objektu (*information-bearing entity*) a umožňující jeho vyhledání, identifikaci, zhodnocení a správu.
- Data vs metadata?
- Příklady: [DK](#), [VzK](#), [Prj](#), [FiB](#)



# Funkce metadat

1. Popis zdrojů (informačních objektů)
2. Organizace zdrojů podle stanovených hledisek
3. Vyhledávání zdrojů a jejich identifikace
4. Výměna metadat a interoperabilita
5. Archivace a ochrana zdrojů



# Typologie metadat

I.

- administrativní
- popisná
- ochranná
- technická
- uživatelská

II.

- popisná
- strukturní
- administrativní



# Morfologie metadat

## struktura metadat

Příklady standardů:  
MARC21  
MODS  
EAD  
VRA Core

## obsah metadat

Příklady standardů:  
RDA  
CCO  
DACS

## výměnný formát metadat

Příklady standardů:  
HTML  
XML  
RDF  
JSON

## hodnota metadat

Příklady standardů:  
DDC  
AAT  
TGN  
LCSH



# Metadata jako systém

- metadatové schéma
- metadatový formát
- metadatový standard
- metadatové „jádro“ (*core*)
- aplikační profil
- metadatový prvek
- Příklady: [DCMES](#), [DCMI](#)



# Metadatový prvek

## ○ Struktura:

- Označení (*term/name*)
  - Jednoznačné určení pro strojové zpracování
- Název (*label*)
  - Popisné označení pro lidské porozumění
- Identifikátor
- Atributy
- Definice
- Omezení metadatových hodnot
- Komentář
- Reference
- Odkazy
- Závaznost